

Handläggare
Sara Heppling Trygg
Telefon: 08-508 24 016

Till
Skärholmens stadsdelsnämnd

Plan för trygga och säkra skolvägar i Stockholms stad

Svar på remiss DNR T2015-02541

Förvaltningens förslag till beslut

1. Att stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Susanne Leinsköld
Tf. stadsdelsdirektör

Sammanfattning

Trafikkontoret fick i 2014 års budget ett uppdrag att ta fram en plan för säkra och trygga skolvägar. Andelen barn som går och cyklar till skolan har minskat de senaste decennierna och allt fler vuxna skjutsar sina barn i bil till skolan och fritidsaktiviteter. Plan för säkra och trygga skolvägar syftar till att trafikmiljöerna i skolornas närhet ska vara trygga och säkra samt till att resor till och från skolan i högre grad ska ske utan bil. Planen innehåller tre övergripande mål, en handlingsplan samt riktlinjer för säkra och trygga skolvägar.

Förvaltningen ser mycket positivt på den framtagna planen och särskilt på det uttalade målet att arbeta förvaltningsövergripande. Förvaltningen saknar dock stadsdelsförvaltningarna i listan över förvaltningar och bolag som ska samverka i frågan. Stadsdelsförvaltningarna är en nödvändig resurs eftersom stora delar av gång- och cykelvägnätet samt närmiljön runt skolor är stadsdelsförvaltningarnas ansvar att drifva, underhålla och utveckla.

Bakgrund

Trafikkontoret fick i 2014 års budget ett uppdrag att ta fram en plan för säkra och trygga skolvägar. Planen är en del av konkretiseringen av framkomlighetsstrategin och en fördjupning av

Trafiksäkerhetsprogram för Stockholms stad.

Förslaget är nu ute på remiss till berörda förvaltningar och myndigheter i Stockholms stad, övriga myndigheter och kommuner i Stockholms län samt intresseorganisationer och samarbetsorgan.

Trafikkontoret är särskilt intresserat av att genom remissförfarandet få svar på hur andra förvaltningar och bolag inom staden ser hur de kan bidra i arbetet.

Ärendet

Bakgrund och syfte

Andelen barn som går och cyklar till skolan har minskat de senaste decennierna och allt fler vuxna skjutsar sina barn i bil till skolan och fritidsaktiviteter. Andelen som går, cyklar eller åker kollektivt till skolan är idag nere på cirka 75-80%. Trafikmiljön runt skolorna är inte byggd för att hantera den stora mängd biltrafik som det genererar.

Plan för säkra och trygga skolvägar syftar till att trafikmiljöerna i skolornas närhet ska vara trygga och säkra samt till att resor till och från skolan i högre grad ska ske utan bil. Planen syftar även till att åstadkomma systematiska arbetssätt gällande planering och förbättring av skolvägar och barns resande i Stockholm.

Föräldrars/vårdnadshavares och barns upplevda risk att skadas i trafiken på väg till och från skola är inte i linje med den faktiska risken. Barn drabbas sällan av vägtrafikolyckor i Stockholm. De olyckor som sker gör det på fritiden och oftast utan inblandning av motorfordon. För att kunna uppfylla framkomlighetsstrategin framhålls därför vikten av att också arbeta med nästa generations attityder och resebeteende i tidig ålder, såväl som med föräldrars/vårdnadshavares inställning till att låta barn gå eller cykla till skolan. Av den anledningen ingår insatser och åtgärder för att öka barns och föräldrars/vårdnadshavares medvetenhet och kunskap om trafikmiljön i planen.

Mål

Planen innehåller tre övergripande mål för en strategisk inriktning för säkra och trygga skolvägar. Målen ska uppnås till år 2020.

Mål 1: Skapa säkra och trygga skolvägar bland annat genom att ta fram tydliga riktlinjer och genomföra fysiska åtgärder inom en radie om 300 meter kring skolan. Arbetet ska vara förvaltningsövergripande.

Mål 2: Skapa möjligheter för nya resvanor och öka andelen gående och cyklister bland annat genom samarbete mellan stad, skola och föräldrar i syfte att åstadkomma en kunskaps- attityd- och beteendepåverkan.

Mål 3: Skapa ett stadsgemensamt synsätt i arbetet som påverkar skolvägarna genom förvaltningsövergripande samarbete. De förvaltningar och bolag som lyfts fram är utbildningsförvaltningen, stadsbyggnadskontoret, exploateringskontoret, Friskolornas riksförbund och SISAB.

Handlingsplan och riktlinjer

Planen innehåller också en handlingsplan som beskriver hur målen ska uppnås under åren 2015-2020 samt riktlinjer för utformning av den fysiska miljön kring skolor.

I handlingsplanen ingår bland annat åtgärder som att;

- ta fram processer för prioritering av arbetet
- ta fram res- och färdmedelsanalys och göra skolreseplaner
- öka tryggheten och säkerheten runt skolor
- införa olika skolstarttider
- införa vandrande skolbuss
- genomföra inspirerande aktiviteter rörande gång och cykel som trafikslag
- integrera trafik i undervisningen och
- samarbeta förvaltningsövergripande

Riktlinjerna behandlar utformningen av trafikmiljön vid stadens skolor. I riktlinjerna behandlas bland annat;

- skolornas placering, gångvägar och cykelvägar
- hållplatser för kollektivtrafik, övergångsställen, hastigheter samt vägmärken och skyltar
- parkering, angöring och avlämningsplatser

Planen avslutas med en redogörelse av goda exempel på arbete med trafikmiljöer inom staden men också i andra kommuner och hos andra aktörer.

Planen ska vara ett konkret stöd vid diskussion och beslut gällande skolors lokalisering, utformning av trafikmiljö samt barns resor till och från skolan. I planen konstateras att en trafikmiljö som är säker för barn gynnar alla trafikanter.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för stadsutveckling.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen ser mycket positivt på den framtagna planen och särskilt på det uttalade målet att arbeta förvaltningsövergripande. Planen är lätt att läsa och innehåller många konkreta och relevanta förslag som direkt går att börja arbeta med.

De fördelar, förutom en bättre trafiksituation, som kommer av att gå eller cykla till skolan är viktiga att lyfta fram i arbetet. Så som minskad risk för fetma och hjärt-kärlsjukdomar, positiv inverkan på barnens koncentrationsförmåga och glädjen i att få utforska sin närmiljö och skapa sina egna livsrum.

Förvaltningen saknar dock stadsdelsförvaltningarna i listan över förvaltningar och bolag som ska samverka kring säkra och trygga skolvägar. Stadsdelsförvaltningarna är en helt nödvändig resurs eftersom stora delar av gång- och cykelvägnätet samt närmiljön runt skolor, särskilt i den glesare bebyggda ytterstaden, är stadsdelsförvaltningarnas ansvar att drifva, underhålla och utveckla. Flertalet av de synpunkter från elever och vårdnadshavare för en tryggare skolväg som lyfts fram i planen ligger inom stadsdelsförvaltningarnas ansvarsområde; Trevligare gångvägar, levande miljöer, underhåll av växtlighet, snöröjning av gångvägar samt delvis separerade gång- och cykelvägar. I ytterstaden där avstånden till skola och till kollektivtrafik kan vara större än i innerstaden anser förvaltningen också att avgränsningen på 300 meter kan vara för snäv, och här kan stadsdelsförvaltningen vara en viktig part i arbetet med att utöka det området genom insatser utanför den avgränsning som trafikkontoret arbetar med.

Stadsdelsförvaltningarna har också en lokal kunskap som är viktig att ta till vara när det gäller prioriteringar av skolor och en god lägesbild för respektive område och skola och hur gång- och cykelkopplingar ser ut och kan stärkas. Problem med trafiksituationer eller annat kommer ofta till förvaltningens kännedom i ett tidigt skede och genom att beakta både sådana synpunkter och andra synpunkter kring miljön och trafiken ges möjligheten till en bredare lägesbild än om bara skolans närmiljö diskuteras.

Förvaltningen anser att ambitionen under mål 3 i planen, att minst tre förvaltningar aktivt medverkar för att nå målet till 2020, är för låg. Involvera stadsdelsförvaltningarna och höj målet till ”samtliga berörda förvaltningar”.

Bilagor

1. Remissbrev

Remissmaterialet finns digitalt på:

<http://insynsverige.se/documentHandler.ashx?did=1813294>